

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XXIII. Statuimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Monachalem, Ecclesiasticâ Censurâ compellat ad regulam secundum formam Ordinis profitendam, & servandam.

SUMMARIUM.

Quâ ratione compelli quis possit ad Professionem faciendam?

Notandum. Episcopus compellere potest Religiosos non exemptos, ut post finitum probationis tempus professionem edant, paupertatem, continentiam, & alia regularia statuta observent.

Limita, & declara, quod non prohibeantur Ordinum Prælati quicumque, in casibus particularibus, ob justam causam, post finitum probationis annum professionem differre; sicuti ex communi docet Sanchez l. 6. Mor. c. 4. n. 21. Talis causa est, si novitius diutius probandus videatur, vel nondum de bonis suis disposuerit; imò ordinaria causa erit, si ætatem requisitam, videlicet 16. annos nondum complerit; potest enim novitatus mox post exactum annum 14. in masculino inchoari, consequenter post annum expletum adhuc in probatione manet, donec annum 16. exegerit, ut profiteri possit, sicuti notat Suarez t. 3. de Relig. l. de ingred. c. 13. n. 3. Azor t. 1. c. 12. q. 9.

CAPITULUM XXIII.

Statuimus.

PARAPHRASIS.

Statuit Gregor. IX. Novitios liberè egredi posse ante professionem edram vel allumptum habitum Professis proprium: nisi evidenter appareat, quod absolute statuerint, domino in Religione perpetuo servite. Ad ambiguitatem verò tollendam, jubet, habitum Novitiorum ab habitu Professorum distingui.

* * *

SUMMARIUM.

1. Novitius liberè egredi potest ex novitatu.
2. Nec expensas in sui sustentationem factas solvere tenetur, nisi pactum de solvendis illis antecesserit.
3. Quandonam censeri debeat, quod quis tacite fuerit professus?

Notandum primum. Novitius liberè & Religione egredi potest, ita ut à nullo egrediendi licentiam petere teneatur. Ita sumitur ex hoc cap. & notat Abbas n. 1. nam hæc est vis hujus vocis, liberè, quod aliquid liberè quis agere dicatur, si à nemine vetari, aut prohiberi possit. Requiritur autem ad verum novitatum, seu annum probationis inchoandum, ut pubertatem sit assecutus.

Coroll. Neque impensas in sui sustentationem factas novitius egrediens solvere cogitur, prout ex communi docet Sylv. hic v. Relig. s. q. 8. Rodrig. t. 3. regul. q. 15. a. ult. Sanchez d. mor. c. 16. n. 4. qui limitat, nisi pactum antecesserit de solvendis expensis, sicuti apud Moniales consuetudo est, quæ limitatio colligitur ex Trident. Sess. 25. c. 16. de regul. ubi irritæ declarantur donationes monasterio factæ ab ingredientibus, excepto victu, & vestitu novitij ejus temporis, quo in probatione est: si ergo pro sustentatione aliquid dari potest, etiam de dando promissio fieri potest, ita tamen, ut ratione ejus obligationis libertas personæ ab egressu non impediatur, sicuti Suarez notavit t. 3. de relig. l. 5. c. 11. n. 5. arg. hujus c. c. 2. eodem in o.

Notandum secundum. Si quispiam pubes factus, seu post annum 14. ætatis, habitum Novitiorum, non distinctum ab habitu Professorum gestavit, censeri debet tacite professus. Limitatur verò, & declaratur in textu, si nulla omnino sit distinctio inter habitus; sin autem aliqua, saltem latens distinctio sit, ut quia vestes novitiorum non benedici solent, sed professorum

Fff

bene-

benedicuntur, tunc gestatio habitus Novitiorum per annum non inducit professionem tacitam. Idem habetur in *c. 1. §. ult. hoc t. in 6.* Hæc declaratio seu limitatio sublata est in *Clement. 2. hoc tit. & decretum*, ut pubes deferens habitum novitiorum non patenter, sed latenter, ut dixi, distinctum, ceteri debeat tacite professus: atque huic tacite professioni adhuc hodie locum esse testantur *Navar. Conf. 34. de reg. n. 5. edit. 2. Sanchez 5. mor. c. 3. n. 36.* dummodo Novitius ætatem legitimam compleverit.

Quam ob rem in Religionibus, in quibus habitus Novitiorum ab habitu Professorum, patenter distinctus non est, Novitius si manere nolit, vel Ordinis regulam diutius probare cupiat, circa finem anni probationis protestari debet, se non gestare habitum animo profitendi, sed tantum probandi Religionem. Veruntamen, si vel statutum sit in monasterio, aut consuetudo, seu communis persuasio, quod nemo censetur professus, sed semper ab Ordine dimitti possit, donec ad novam vestium benedictarum assumptionem, vel donec ad expressam professionem admissus sit; tunc tacite, seu præsumptæ professioni locus nullus erit, uti notavit *Sanchez. c. 13.* & ideo puto casum hujus tacite professionis rarissimum esse.

CAPITULUM XXIV.

Ne Religiosi.

PARAPHRASIS.

Ne Regulares vagandi occasionem habeant, ac propriae salutis detrimentum incurrant, & peccatis eorum Prælati obnoxij fiant, statuit Greg. IX. ut ij, qui generalibus Capitulis præsident (ut dicitur in *cap. penult. de stat. monach.*) seu Abbates, annuatim suos fugitivos, & ejectos requirant: qui si in monasterijs suis recipi possint, secundum regulam (nam v. g. regulâ S. Benedicti, 29. prohibetur, ne qui ter fugitivi facti sunt, iterum recipiantur) monitione præviâ, per cen-

suram compellantur ad redeundum, si vâ Ordinis disciplinâ; sin autem Ordo non patitur, ut recipiantur, tunc Apostolicâ auctoritate provideant, ut in eodem monasterijs, si sine scandalo fieri possit, alioquin in alijs ejusdem Ordinis ad agendam penitentiam includantur, & vitæ necessaria ministrantur: sin autem illos inobedientes esse compertum eos excommunicent, & curent ab Episcopiarum Prælati publicè denuntiari, prout diu excommunicatos fore, donec mandato ipsorum præsidium, aut Abbatum pareant. Hanc constitutionem hodie fermè in desuetudinem venisse annotat *L. 4. tract. 5. c. ult. q. 4.* Vide etiam innovationem factam à *Card. congregacione anno 1624. die 21. Septembris, quâ Barbosa hic in fine.*

CAPITULUM I.

in Sexto.

Is qui.

PARAPHRASIS.

Qui ante annos pubertatis Religionem ingressus fuit, adeptus pubertatem liber egredi poterit, nisi post actam legitimam, Professionem fecerit expresse, vel habitum Religionis, qui Profecio dicitur solet, susceperit, vel Professionem, quam ante pubertatem fecit, postea ratam habuerit expresse.

SUMMARIUM.

Quando sufficiat tacita ratificatio professionis, quando non?

Notandum. Qui professionem edidit ante pubertatem, debet eam, postquam annum probationis, & actam annorum complevit, expresse ratificari: at verò si professionem edidit pubes factus, sufficit, si postea completâ ætate 16. annorum, tacite ratificet, exercendo v. g. cum Professorum proprios, dummodo tacite professionem priorem irritam fuisse, docuit *Navarrus con. 27. de reg. Sanchez*